

Årsföreningarna

ORGAN FÖR BEHANDLANDE AV FRÅGOR RÖRANDE ÅRSFÖRENINGARNA M. FL.

Redaktör och utgivare: CARL WAHLSTEDT, led. av Föreningen 1885 års män
Redaktion: STORGATAN 22, Stockholm 14, postgironr 2676, tel. 761 25 (9 fm.—5 em.). Privat: Grevgatan 50, tel. Östern. 17 35

En verkligt pigg åttioåring

Redaktionen har till en av februari månads 80-åringar, ständige sekreteraren i Föreningen 1848 års män ingenjören Tønnes Algren, ingått med en begäran att denne skulle skriva något om sig själv. Till svar har följande i Jörgens Figaro för 30 år sedan delvis publicerade digra meritlista över "jubilaren", ingått:

"Herr Redaktör!

Ni har begärt min biografi — den lämnas härmed så kort som möjligt med hänsyn till min egen och mitt livs längd.

Härstammande från en urgammal svensk ätt med namnet Hvitbjörn, vilket namn, i början av 1600-talet ändrades av en, vilken skulle bli "prästlär" till "Vidbernus Medelpagus" (från Medelpad) och vilkens barn antogo namnet Aalgren och sedermera Algren. I nästan varje led har alltid någon varit regementspräst och deltagit i krigen på 1600- och 1700-talen. Släktens öden hava varit mångskiftande och tyckes i allmänhet rasen varit god, då ingen av de s. k. huvudmännen dött under 70 år, men väl nått 90-talet.

Vad mig själv beträffar är jag född år 1848 den 8 februari kl. 7.30 e. m. och med största möda döpt, till följe av ett stilla upplopp med ty åtföljande stenkastning mot det hus, där någon av samhällets pelare jämte mina föräldrar, hade sitt fäste. Ansågs redan tidigt hysa antipatier för religiösa ceremonier, då jag naturligtvis, obehövad i högre politik, trodde att stenkastning hörde till dopceremonien.

Min far var ämbetsman i verken, något oppositionell, tålde inte "drönare" i "statskupan", tog avsked, blev advokat och fick mig att uppfostra. Advokatson lär

vara förmånligt att vara, enligt statistiken; de lära hava bra huvuden och har jag det, så har jag varit försiktig i valet av föräldrar. Sattes i skola vid 4 års ålder och kördes regelbundet ut varje sommar i olika landsändar emedan stadsluften "inte var bra för barn", enligt faderns påstående, "lantluften bättre, ty bönderna öppna aldrig fönstren". Vid 11 års ålder började mina sommarvandringar på egen hand, medhavande en liten kassa som skulle redovisas på runstycket, och några rekommendationsbrev och så fick jag lunka genom Dalarna, Västergötland, Gotland och Södermanland. Fick gå och läsa, som det heter, vid 13 års ålder, emedan min förälder biktfader påstod, "att dröja vi längre, få vi int fram honom". Följden av detta steg var att sanningen sökande blev mitt livs mål. "Pröva allt", sa' gubben far "och behåll vad gott är; tro ingen, lita på dig själv" sa' mor min.

Genomgick Klara elementarskola och Lyceum och fritiderna på advokatkontoret och ut i världen 1867 — 17 år gammal — ty "då skall en karl föda sig själv". Blev v. kollega vid Strömstads elementarläroverk, gymnastiklärare, medarbetare i Strömstads tidning, apotekselev, organist ibland, fick "venia conscionandi" av biskop Björck, predikade väldeliga under prästbristen i Bohus län. Sedan till Uppsala att komplettera. Gott om pengar, många vänner, slut på förra, och så ut i livet igen. Blev elev vid Statens järnvägstrafik, sedan in vid Statens järnvägsbyggnader 1873, ordinarie nivellör 1875, avsked som ingenjör 1881 i följd av arbetenas upphörande, tänkte fara till Kongo, sökte mig in till Kungl. järnvägsstyrelsen, gifte mig, och tjänstgjorde under många år vid järnvägen som bokhållare,

Årsföreningarna

Under tiden för stambanebyggnaderna i Norrland var jag därjämte tidningskorrespondent, extra länsman, kommunal tillsyningsman, läkarbiträde vid ambulanser och andra tillfällen, förrättat jordgummetjänst fem gånger, undersökningsförrättare av landsvägsbyggnader, meteorologisk stationsföreståndare, norrskensobservatör å Sophus Tromholt i Kristiania och pianostäm-mare. Efter ankomsten till Stockholm blev det kommunala mitt yttre arbetsfält, revisor för Östermalms församlings räkenskaper under fem år, blev samtidigt opponent mot sättet att stava själavård med stj, revisor i folkskoleöverstyrelsen, ledamot av taxeringskommittén, införde flyttbara järnvägar, fick första pris, silvermedalj, för materielen 1886, sekreterare i Östermalms kommunalförening under sex år, föreslagen till stadsfullmäktig fyra gånger*, hedrad med namnförändringen "Kommunalgren", bokförläggare, en av stiftarne av järnvägstjänstemannaföreningen, stiftare av utskyldssan vid statens järnvägar, en av grundläggarna av Redd Felloworden i Stockholm, ordförande och vice ordförande i Allmänna tekniska samfundet, representant 1881 för Maha Bohdi Society (jämförande språkforskning) i Indien, ledamot av Societé D'Astronomie i Paris 1884, medlem av Societé Internationale des Electriciens 1885, utrikes 1886 och 1867 för språkstudier i Tyskland och Frankrike, 1870 i England, 1898 i Tyskland, Holland och England, 1900 i Ryssland. Då till ovanstående jag kan foga att jag tillhört 64 in- och utländska samfund och föreningar, så kan väl ingen säga att jag gått sysslös de gångna åren för så vitt jag där gjort någon nytta. Åtskilliga förmyndareskap och de minas egen uppfostran ligger inom hemmets sfär och tillhör ej offentligheten, men där har jag varit stödd av ett verkligt ideal av kvinna — därför först och sist heder min bättre hälft. Den "idealfrun" skulle Strindberg känt så hade han skrivit annorlunda om kvinnan.

Ja, mångfrestande har jag varit, "selfmade" är jag — ty jag har varken far eller mor nu och kanske skall man säga — hade denne lagt sin kraft på en enda sak, hade något blivit uträttat. Vem vet, om jag icke vid sidan av allt ändå haft ett mål, som först efter min död kommer att offentliggöras. Jag har sökt att i allt göra det bästa jag kunnat, och jag har sökt göra det i broderlighet och kärlek. Plikten framför allt.

Min livsåskådning kan jag uttrycka i följande ord: Man skall känna sig med varje dag yngre, starkare, mera kunskapsrik, väl vetande, att om man icke uppfattar sin kropp som sitt verkliga jag, så åldras man icke med åren. Man skall icke leva på minnen, utan, för att vara lycklig växla med livet, växa som blomman växer, leva som naturen lever, övergående lugnt från dag till dag.

Ansvar, drabbar nog icke människan för vad hon icke kan, utan för vad hon icke vill. Hela hemligheten ligger i att kunna vara ung i själen och att leva för andra. En skald har sagt: "Visa mig, vad du verkligt älskar. —

Föreningen 1870 års män har under förra årets senare del utsänt sitt årligen utkommande "Meddelande från sekreteraren" innehållande protokoll hållet vid föreningens års-sammanträde, styrelsens berättelse för 1926 varav framgår att föreningens tillgångar uppgår per den 31 december 1926 kr. 20,280:95. Understödsfonden hade från kr. 8,312:26 vuxit till kr. 8,893:51, genom Bror Edv. Carlbaums insamling av kr. 200:—, utlottning av publikationen Årsföreningarna kr. 40:—, bortauktionerandets av 9 st. almanackor för år 1871 vilka skänkts av Albin Hultberg kr. 60:50 samt räntor kr. 280:75. Till behövande hade utbetalats kr. 500:—.

Meddelandet slutar med en vänlig påminnelse till medlemmarna att intressera sig för publikationen Årsföreningarna, samt att prenumeration kan verkställas hos honom — sekreterarengrosshandlaren Iwar Pettersson, 84 Västra Promenaden, Norrköping — varvid 1 krona av prenumerationens avgiften tillfaller 1871:ornas understödsfond. Vi våga hoppas på ett gott resultat.

Föreningen 1875 års män. Styrelsens berättelse för elfte verksamhetsåret 1927 visar att föreningen under året ökat sin kapitalbehållning med kr. 1,659:63, vadan kapitalet nu stigit till kr. 60,939:43 eller den största siffra som någon av årsföreningarna kan uppvisa. I understöd hava utbetalats kr. 3,750:—. Då årsanslaget endast var 3,000:—, hava kr. 750:— näst minska understödsreserven till kr. 1,936:—.

Årsmöte ägde rum å Hasselbacken i Sthlm fredagen den 13 maj 1927. I samband därmed hade ett par av föreningens konstnärer anordnat en liten vårutställning. Gåsmiddag enligt gammal tradition aväts å hotell Anglais i Sthlm lördagen den 19 november, varvid föredrag, musik och sång växlade.

Styrelsen kommer vid stundande årsmöte att föreslå ett anslag av femtusen (5,000:—) kr. för understödsändamål 1928.

Under verksamhetsåret hava fyra bröder hädangått, nämligen 1:e byråingenjören Gustaf H. Petersson, Sthlm (7/1 1927), rektor Gustaf Lindborg, Tranås (6/2 1927), krigsdomaren Gunnar Collin, Sthlm (11/4 1927), samt professorn Carl A. J. Ros-sander, Sthlm (15/7 1927).

Antalet medlemmar utgjorde ultimo december 1927: Sthlm 246 (varav 180 ständiga), Göteborg 40 (varav 33 ständiga), Malmö 7 (varav 6 ständiga), Norrköping 14 (varav 7 ständiga), Gävle 7 (varav 5 ständiga), Örebro 10 (varav 9 ständiga), Falun 9 (varav 7 ständiga), övriga Sverige 251 (varav 162 ständiga), och slutligen i utlandet 8 (alla ständiga) eller tills. 592 medl. (varav 417 ständiga).

Visa mig, vad du söker och av allt hjärta eftersträvar, och du har därigenom visat mig ditt liv. Denna kärlek är roten och förnämsta delen av din varelse. Vad du älskar, är det du lever för."

Jag lever för att söka sanningen och för att i min ringa mån förverkliga broderskapets idé.

Stockholm i januari 1928.

Högaktningfullt
Tönnes Algren.

* Avsade mig emedan jag ansåg att 99 stadsfullmäktige och 1 ko voro jämt 100 nöt.